

1 KONINGEN

15-16

De koningen van Juda en Israël: trouw aan God, afgoderij en wisselende dynastieën.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-koningen/15-16

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De koningen van Juda en Israël vergeleken	2 min	4
2	Rehabeams vernedering en Gods barmhartigheid	4 min	5
3	Abiam en de familie van Rehabeam	3 min	7
4	Abiams zonden en Davids blijvende lamp	3 min	9
5	Abia verdedigt het koningshuis van David	3 min	10
6	Juiste rituelen en een verkeerd leven	3 min	12
7	Levieten en gelovigen trekken naar Juda	2 min	14
8	God geeft Abia de overwinning op Jerobeam	2 min	16
9	Asa verwijderd de afgoderij uit Juda	2 min	18
10	Asa en het volk vernieuwen het verbond	3 min	20
11	Asa vertrouwt op Syrië en verwerpt correctie	4 min	21
12	Asa's oorlog met Baësa en zijn laatste jaren	4 min	24
13	Baësa vermoordt Nadab en Jerobeams familie	3 min	27
14	Wisselende dynastieën en het oordeel over Baësa	2 min	29

15	Zimri vermoordt Ela en roeit Baësa's huis uit	2 min	30
16	Zimri's zevendaagse regering en ondergang	2 min	32
17	Omri's macht en Samaria als hoofdstad	3 min	34
18	Achab en Izebel voeren de Baäldienst in	3 min	35
19	Hiël herbouwt Jericho onder Jozua's vloek	3 min	37
	Om verder te lezen		39

1

De koningen van Juda en Israël vergeleken

De vorige keer hebben we 1 Koningen hoofdstuk 14 afgerond en zijn we aan het einde van de regering van Jerobeam gekomen. Jerobeam was de eerste koning van het noordelijke koninkrijk. Hij was degene die de macht overnam toen het koninkrijk uiteenviel en er die opstand tegen Rehabeam was. Nu Jerobeam gestorven is, gaan we onze aandacht op het zuidelijke koninkrijk richten. Aan het einde van hoofdstuk 14 hadden we dat al gedaan. We bekeken de regering van Rehabeam. In de behandeling van de noordelijke en zuidelijke koninkrijken zal het steeds heen en weer gaan. We zullen ook af en toe naar 2 Kronieken moeten gaan voor aanvullende informatie.

Het is interessant, want over sommige koningen van wie wordt gezegd dat ze slechte koningen waren, en over wie in Koningen niets goeds wordt gezegd, worden in Kronieken wel enkele goede dingen gezegd. Het interessante aan de koningen over wie we in Juda lezen, is dat sommigen bijna door en door slecht zijn, maar toch één goede eigenschap hebben. Sommigen zijn bijna door en door goed, maar hebben toch één slechte eigenschap. Maar de koningen van het noordelijke koninkrijk, daar is bij geen van allen iets goeds te vinden. Het noordelijke koninkrijk had van het begin tot het einde van zijn geschiedenis alleen maar afgodische, slechte koningen. Bij de koningen van Juda ging het op en neer.

2

Rehabeams vernedering en Gods barmhartigheid

Neem bijvoorbeeld Rehabeam. Aan het einde van hoofdstuk 14 lezen we niets goeds over hem. In hoofdstuk 14, vers 21 tot en met 31, werd zijn regering na de splitsing van het koninkrijk behandeld. In vers 22 staat:

Juda deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, en zij verwekten Hem tot na-ijver, meer dan al hun vadersen gedaan hadden, met de zonden die zij begingen.

1 KONINGEN 14:22

En:

Ze maakten Hem jaloers met hun zonden.

Vervolgens staat er in vers 25 van hoofdstuk 14:

Nu gebeurde het in het vijfde jaar van koning Rehabeam dat Sisak, de koning van Egypte, optrok tegen Jeruzalem. Hij nam de schatten van het huis van de HEERE en de schatten van het huis van de koning weg, ja, hij nam alles weg. Hij nam ook alle gouden schilden weg die Salomo gemaakt had.

1 KONINGEN 14:25-26

We zagen dat hij de gouden schilden enzovoort moest afstaan en ze door bronzen schilden moest vervangen.

In 2 Kronieken staat hier meer over, en dat is nogal interessant. Er werd namelijk iets positiefs over Rehabeam gezegd dat in Koningen niet wordt vermeld. In 2 Kronieken hoofdstuk 12, vers 5 tot en met 8, staat over deze aanval van Sisak, de Egyptische koning:

Toen kwam de profeet Semaja bij Rehabeam en de vorsten van Juda, die zich vanwege de komst van Sisak in Jeruzalem verzameld hadden, en zei tegen hen: Zo zegt de HEERE: Ú hebt Mij verlaten, daarom heb Ík u ook overgelaten in de handen van Sisak. Daarop vernederden de leiders van Israël en de koning zichzelf en zeiden: De HEERE is rechtvaardig. En toen de HEERE zag dat zij zich vernederden, kwam het woord van de HEERE tot Semaja: Omdat zij zich hebben vernederd, zal Ik hen niet te gronde richten. Ik zal hen binnenkort ontkoming geven, en Mijn grimmigheid zal niet over Jeruzalem door de hand van Sisak uitgegoten worden. Zij zullen hem echter tot dienaren zijn, zodat zij het verschil tussen Mijn dienst en de dienst van de koninkrijken van de landen leren kennen.

2 KRONIEKEN 12:5-8

Van dit kleine gedeelte krijgen we helemaal niets mee wanneer we alleen in Koningen lezen. Rehabeam en de leiders van Juda bekeerden zich, of erkenden tenminste dat God rechtvaardig was toen ze terechtgewezen werden. In plaats van de profeet te vervolgen en hem te negeren, aanvaardden ze de woorden van de profeet, de terechtwijzing. Ze zagen dat de koning van Egypte tegen hen was opgetrokken als een oordeel van God over hen. Maar ze zeiden:

God is rechtvaardig.

Ik weet niet wat ze hebben gedaan om hun levenswijze te verbeteren. Blijkbaar niet veel. Maar alleen al doordat ze erkenden dat de profeet gelijk had, ontvingen ze een zekere mate van barmhartigheid van God.

Die was niet volledig. Ze moesten nog steeds dienaren zijn. Ze moesten nog steeds overwonnen worden, maar ze zouden niet totaal vernietigd worden. Blijkbaar was God van plan Jeruzalem volledig te vernietigen, zo slecht waren ze. Alleen al dat kleine beetje nederigheid gaf hun enig uitstel, zodat het volk niet vernietigd werd. Het was niet eens noodzakelijkerwijs een heel grondige bekering, maar wel enige nederigheid doordat ze erkenden dat God gelijk had. Ze werden alleen verslagen. Ik denk dat verslagen worden minder erg is dan volledig vernietigd worden.

3

Abiam en de familie van Rehabeam

Nu komen we bij hoofdstuk 15, bij de zoon van Rehabeam. We gaan kijken naar Abiam, die in Kronieken ook Abia wordt genoemd. We zullen in dit hoofdstuk ook Asa tegenkomen. Daarna gaan we terug om opnieuw te kijken wat er in het noordelijke koninkrijk gebeurt.

In het achttiende jaar nu van koning Jerobeam, de zoon van Nebat, werd Abiam koning over Juda. Hij regeerde drie jaren in Jeruzalem en de naam van zijn moeder was Maächa, de dochter van Abisalom.

1 KONINGEN 15:1-2

Abisalom is Absalom. Deze man, Abiam, was de zoon van Rehabeam, en Rehabeam was getrouwd met de kleindochter van Absalom. Je herinnert je dat Absalom drie zonen had, maar hun namen zijn nooit opgetekend, omdat ze blijkbaar niet lang hebben geleefd. Maar hij had een dochter die Tamar heette. Blijkbaar kreeg Tamar deze dochter Maächa, en zij trouwde met Salomo's zoon Rehabeam.

[Vertalersnoot: de spreker volgt hier de Engelse weergave ‘kleindochter’ van Abisalom. Het voorafgaande HSV-citaat uit 1 Koningen 15:2 heeft ‘dochter’. Zijn daarop gebaseerde reconstructie van de familieband is behouden.] Abiam was dus de zoon van Rehabeam en van deze kleindochter Maächa. Zij was een slechte vrouw.

Je kunt meer over deze familieband vinden in 2 Kronieken 11:18 tot en met 23. Daar staat informatie die we nergens anders hebben. In 2 Kronieken 11:18 tot en met 23 staat:

En Rehabeam nam voor zichzelf naast Machalath, de dochter van Jerimoth, de zoon van David, Abihaïl, de dochter van Eliab, de zoon van Isaï, tot vrouw. Zij baarde hem zonen: Jeüs, Semarja en Zaham. En na haar nam hij Maächa, de dochter van Absalom tot vrouw, en zij baarde hem Abia, Attai, Ziza en Selomith. Rehabeam had Maächa, de dochter van Absalom, meer lief dan al zijn vrouwen en zijn bijvrouwen. Hij had namelijk achttien vrouwen genomen en zestig bijvrouwen, en hij verwekte achtentwintig zonen en zestig dochters. En Rehabeam stelde Abia, de zoon van Maächa, aan als hoofd om leider te zijn onder zijn broers, want hij wilde hem koning maken. Hij handelde verstandig en verspreidde een deel van al zijn zonen over alle streken van Juda en Benjamin, over alle versterkte steden, en hij gaf hun voedsel in overvloed en verlangde voor hen een menigte vrouwen.

2 KRONIEKEN 11:18-23

Dat is Abiam.

Hij kon in dat opzicht niet helemaal tippen aan de prestaties van zijn vader, maar had het blijkbaar toch behoorlijk druk.

Rehabeam verspreidde zijn zonen dus blijkbaar op een verstandige manier, zodat ze niet samen tegen Abia konden samenzweren, zo lijkt het. Hij verspreidde hen over het land en gaf Abia duidelijk een voorkeurspositie in de familie, omdat hij meer van Abia's moeder hield. Maar Maächa bleek een slechte vrouw te zijn, want ze maakte een

obsceen beeld van Asjera. Verderop in dit hoofdstuk, in vers 13, lezen we dat haar kleinzoon Asa haar als koningin-moeder moest afzetten. Bij sommige van die generaties moet je soms even goed nadenken.

4

Abiams zonden en Davids blijvende lamp

Vers 3:

Hij wandelde overeenkomstig alle zonden van zijn vader, die deze vóór hem gedaan had, en zijn hart was niet volkomen met de HEERE, zijn God, zoals het hart van zijn vader David. Maar omwille van David gaf de HEERE, zijn God, hem een lamp in Jeruzalem door na hem zijn zoon te doen opstaan en door Jeruzalem in stand te houden, omdat David gedaan had wat juist was in de ogen van de HEERE, en niet was afgeweken van alles wat Hij hem had geboden, alle dagen van zijn leven, behalve in de zaak van Uria, de Hethiet.

1 KONINGEN 15:3-5

Hier wordt dus even aan David teruggedacht en wordt zijn leven samengevat. Hij was zijn hele leven trouw aan Jahweh en hij week niet af, behalve in de zaak van Uria. Natuurlijk gaat het hier over Bathseba en Uria. Dat was een behoorlijk ernstige afwijking. En toch staat er dat David een man was die aan God dacht en zijn hele leven trouw was aan God. Zoals ik eerder al zei, wordt een koning kennelijk beoordeeld op de vraag of hij afgoden aanbad of niet. Als hij geen afgoden aanbad, dan was hij trouw aan God. Hij kon allerlei andere tekortkomingen hebben. Veel van deze koningen hadden grote tekortkomingen en werden toch als goede koningen beschouwd.

Als een man maar geen afgoden aanbad en trouw bleef aan Jahweh en het verbond, dan werden zijn persoonlijke tekortkomingen hem niet aangerekend. In dit geval was Davids persoonlijke tekortkoming heel ernstig, in de zaak van Uria de Hethiet.

Daarom wordt die vermeld als een uitzondering op zijn algemene gehoorzaamheid. Maar ondanks dat wordt hij nog steeds als een godvrezende koning beschouwd.

Dan de vermelding van de lamp, Davids lamp in Jeruzalem in vers 4. We hebben deze uitdrukking hiervoor al een aantal keren gezien. Het lijkt een verwijzing te zijn naar de invloed van Davids leven, of naar de zegen van God op David, die als het ware bleef schijnen nadat David gestorven was. Onze vriend Abiam wandelde niet in de wegen van David, maar hij wandelde in de weg van Rehabeam, en dat was geen goede weg om te bewandelen.

Er was oorlog geweest tussen Rehabeam en Jerobeam, al de dagen van zijn leven. Het overige nu van de geschiedenis van Abiam, en al wat hij gedaan heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Juda? Er was ook oorlog tussen Abiam en Jerobeam. En Abiam ging te ruste bij zijn vaderen, en zij begroeven hem in de stad van David. En Asa, zijn zoon, werd koning in zijn plaats.

1 KONINGEN 15:6-8

5

Abia verdedigt het koningshuis van David

Er staat een belangrijk verhaal over Abiam in 2 Kronieken hoofdstuk 13 dat in Koningen helemaal wordt weggelaten. In 2 Kronieken 13, vers 4 tot en met 20, staat dit verhaal. Ook hier wordt iets goeds over hem gezegd. In 1 Koningen 14 wordt ons alleen verteld dat Rehabeam een slechte koning was. Maar 2 Kronieken hoofdstuk 12 vertelt ons over één goed ding dat die slechtheid wat verzachtte. Zo lezen we ook in Koningen alleen over de slechtheid van Abiam. Maar in 2 Kronieken hebben we één goed verhaal over hem. Dat staat in 2 Kronieken 13, vanaf vers 4.

Dit is toen hij werd aangevallen door het noordelijke koninkrijk onder Jerobeam. Jerobeam had veel strijders. Hij trok met 800.000 strijders tegen hem op. Abia had er maar 400.000. Ik kijk naar vers 3. Abia had er 400.000. Jerobeam had er 800.000, twee

keer zoveel.

Toen ging Abia boven op de berg Zemaraïm staan, die zich in het bergland van Efraïm bevindt, en hij zei: Luister naar mij, Jerobeam en heel Israël! Weet u niet dat de HEERE, de God van Israël, voor eeuwig het koningschap over Israël aan David gegeven heeft, aan hem en aan zijn zonen, door een met zout bekrachtigd verbond?

2 KRONIEKEN 13:4-5

Een zoutverbond betekent blijkbaar bestendigheid. Zout is een conserveringsmiddel, en deze uitdrukking, een zoutverbond, wordt in de Schrift blijkbaar gebruikt om een blijvend verbond aan te duiden.

Toch stond Jerobeam, de zoon van Nebat, de dienaar van Salomo, de zoon van David, op en kwam hij in opstand tegen zijn heer. Bij hem kwamen leeglopers, verdorven lieden, bijeen, en die hebben zich sterk gemaakt tegen Rehabeam, de zoon van Salomo, toen Rehabeam nog jong en onervaren was, zodat hij zich tegen hen niet sterk kon maken.

2 KRONIEKEN 13:6-7

Dit is één interpretatie daarvan. Een andere interpretatie is dat God Salomo oordeelde door het koninkrijk van zijn zoon Rehabeam af te nemen. En Rehabeam gedroeg zich op dat moment natuurlijk als een hufter. Het volk was gekomen en had om wat redelijkere belastingen en een vermindering van de dwangarbeid gevraagd. Het volk vroeg om iets redelijks. De oudere raadgevers van Rehabeam adviseerden hem om hun tegemoet te komen en zeiden dat hij daar goed aan zou doen. Maar in plaats daarvan raadpleegde hij jongere raadgevers en deed hij iets stoms, waardoor hij het koninkrijk verdeelde.

Dus in zekere zin kon je degenen die de kant van Jerobeam kozen, zien als mensen die profetie vervulden en om iets vroegen dat in wezen redelijk was. Zelfs de oudere raadgevers van Rehabeam waren het met hen eens. En toch noemt Abia hen hier nietsnutten die samen met Jerobeam tegen Rehabeam in opstand kwamen. Dat wordt duidelijk vanuit Abia's kant bekeken.

6

Juiste rituelen en een verkeerd leven

En nu denkt u dat u zich sterk kunt maken tegen het koningschap van de HEERE, dat in de hand van de zonen van David is. U bent weliswaar met een grote troepenmacht, maar u hebt gouden kalveren bij u, die Jerobeam voor u tot goden gemaakt heeft. Hebt u de priesters van de HEERE, de nakomelingen van Aäron, en de Levieten niet verdreven en voor uzelf priesters gemaakt, zoals de volken in andere landen? Ieder die komt om zich te laten wijden met een jonge stier en zeven rammen, kan priester worden voor wat geen goden zijn.

2 KRONIEKEN 13:8-9

Dus hij wijst hem terecht omdat hij de gouden kalveren heeft opgericht, de godsdienst heeft veranderd en de Levieten heeft buitengesloten. Iedereen die genoeg geld heeft om zich als priester te laten inzweren, kan priester worden van deze gouden kalveren, die niet eens goden zijn.

Maar wat ons betreft, de HEERE is onze God, en wij hebben Hem niet verlaten.

2 KRONIEKEN 13:10

Op dat moment nog niet helemaal, maar bedenk dat Abia bekendstaat als iemand die wel in alle zonden van zijn vaders wandelde.

En de priesters die de HEERE dienen, zijn nakomelingen van Aäron, en de Levieten staan hen bij in het werk. Zij laten elke morgen en elke avond voor de HEERE brandoffers in rook opgaan, en reukwerk van geurige specerijen. Zij zorgen voor het uitgestalde brood op de reine tafel, en voor de gouden kandelaar en zijn lampen, om die elke avond aan te steken. Wij vervullen immers onze taak ten behoeve van de HEERE, onze God, maar ú hebt Hem verlaten.

2 KRONIEKEN 13:10-11

Zoals we in 1 Koningen zagen, hield Abiam zich in zijn leven niet echt aan de geboden van God. Maar hier heeft hij het over de godsdienstige plechtigheden. Ze volgen de manier die God heeft voorgeschreven. Ze hebben de tempel. Ze hebben de Levieten. Ze hebben de lamp. Ze hebben de toonbroden. Wat de godsdienstige rituelen betreft, doen ze alles zoals Mozes heeft gezegd dat het moest.

Veel mensen vinden dat het niet zoveel uitmaakt hoe ze hun privéleven leiden, zolang ze bij hun godsdienstige plichten maar zorgvuldig de puntjes op de i zetten. En zo lijkt Abia in dit geval te zijn geweest. Hij vond dat wij hier de juiste godsdienstige structuur hebben; daarom staat God aan onze kant.

Denk eraan dat Micha aan het einde van het boek Richteren een priester had die hij had ingehuurd om de aanbidding te leiden bij een gesneden beeld dat hij had. En hij dacht:

Toen zei Micha: Nu weet ik dat de HEERE mij wel zal doen, omdat ik deze Leviet als priester heb.

RICHTEREN 17:13

Het is die mentaliteit die mensen hebben: hoe je ook leeft, als je maar de juiste godsdienstige dingen doet, zal God op de een of andere manier aan jouw kant staan. Het is een mentaliteit die de Joden hadden, maar die je in de meeste godsdiensten aantreft. Veel christenen hebben die ook: dat God meer geeft om symbolische dingen en rituelen dan om de werkelijkheid en om morele kwesties en om werkelijk goed en rechtvaardig te zijn.

Zo dacht Abia er hier blijkbaar over. Wij hebben de priesters die Levieten zijn, de zonen van Aäron. Wij hebben de tafel met de toonbroden. Al die dingen die we horen te hebben, zijn bij ons in bedrijf.

7

Levieten en gelovigen trekken naar Juda

Natuurlijk waren er in het gebied van Juda enkele Levieten die daar zullen zijn gebleven toen het koninkrijk uiteenviel. Maar we weten dat er ook veel Levieten naartoe verhuisden vanwege de aanstootgevende dingen die Jerobeam deed. Veel

Levieten verhuisden naar Juda, zodat ze hun werk in de tempel niet zouden kwijtraken. Dat staat in 2 Kronieken 11:13 tot en met 17. Dit was toen Jerobeam zich had afgesplitst. Er staat:

Verder voegden de priesters en de Levieten, die in heel Israël waren, zich vanuit heel hun gebied bij hem. Want de Levieten verlieten hun weidegronden en hun bezit, en gingen naar Juda en naar Jeruzalem, omdat Jerobeam en zijn zonen hen uit de priesterdienst voor de HEERE verstoten hadden. Hij had voor zichzelf priesters aangesteld voor de offer hoogten, voor de demonen en voor de kalveren die hij gemaakt had. Na hen kwamen uit alle stammen van Israël zij die zich met heel hun hart toeleegden op het zoeken van de HEERE, de God van Israël, naar Jeruzalem, om de HEERE, de God van hun vaders, offers te brengen. Zo versterkten zij het koninkrijk Juda en maakten zij Rehabeam, de zoon van Salomo sterk, drie jaar; want drie jaar lang gingen zij in de weg van David en Salomo.

2 KRONIEKEN 11:13-17

Dat is wat de Levieten deden. Dus toen Jerobeam deze valse godsdienst instelde, dachten de Levieten die in zijn gebied woonden: 'Hier in het noorden is voor ons niets meer over. We gaan terug om in Jeruzalem te dienen.' Dus gingen ze terug naar Juda, en waarschijnlijk waren nu bijna alle Levieten in Juda. Er waren mensen uit andere stammen in het noorden die de HEERE vreesden. Zij bleven blijkbaar ook in Jeruzalem aanbidden en verhuisden waarschijnlijk eveneens daarheen.

8

God geeft Abia de overwinning op Jerobeam

Abiam kan dus met recht zeggen dat wij de Levieten hier hebben. Wij hebben de Levitische priesters die jullie uit hun ambt hebben gezet. Hij zegt in 2 Kronieken 13:12:

En zie, bij ons staat God aan het hoofd, en Zijn priesters met de trompetten voor het geschal, om alarm over u te slaan.
Israëlieten, strijd niet tegen de HEERE, de God van uw vaders, want u zult er niet in slagen.

2 KRONIEKEN 13:12

Hij zegt: wij hebben onze priesters hier, de Levieten, die de strijdkreet zullen laten horen en op de trompetten zullen blazen voor onze troepen. Onze troepen trekken op met Gods machtiging, met Zijn priesters aan hun kant. Jullie vragen om moeilijkheden als jullie ons aanvallen, ook al hebben jullie twee keer zoveel soldaten als wij.

Jerobeam had een omtrekkende beweging laten maken, waardoor een hinderlaag achter hen kwam, zodat zijn troepen vóór Juda waren en de hinderlaag achter hen was. Toen Juda zich omkeerde, zie, toen was de strijd vóór en achter hen. Zij riepen tot de HEERE, terwijl de priesters op de trompetten bliezen. Daarop sloegen de mannen van Juda alarm. En zodra de mannen van Juda alarm sloegen, gebeurde het dat God Jerobeam en heel Israël versloeg voor de ogen van Abia en Juda. Toen vluchtten de Israëlieten voor Juda uit, en God gaf hen in hun hand. Abia en zijn manschappen brachten hun een grote slag toe: van Israël vielen vijfhonderdduizend van de beste mannen dodelijk gewond neer. Zo werden de Israëlieten in die tijd vernederd. De Judeeërs werden daarentegen machtig, omdat zij op de HEERE, de God van hun vaders, steunden. Abia achtervolgde Jerobeam, en nam van hem de volgende steden in: Bethel en de bijbehorende plaatsen, Jesana en de bijbehorende plaatsen, en Efron en de bijbehorende plaatsen. Er bleef in de dagen van Abia geen kracht meer over in Jerobeam. De HEERE trof hem, zodat hij stierf.

2 KRONIEKEN 13:13-20

We zien dat er een goed verhaal, een positief verhaal, was tijdens de regering van Abia. In 1 Koningen wordt hij alleen herinnerd om het kwaad dat hij deed. Maar hij had wel dit ene moment waarop hij tegenover Jerobeam op de HEERE vertrouwde, en God redde hem toen.

9

Asa verwijdt de afgoderij uit Juda

Tot zover Abiam of Abia. Zijn zoon Asa regeerde, en bij hem is er sprake van opluchting, omdat hij daadwerkelijk als een goede koning werd beschouwd. Rehabeam had maar zeventien jaar geregeerd en Abiam maar drie jaar. Maar Asa zal eenenveertig jaar regeren, en hij wordt herinnerd als een goede koning. Helaas staat er in 2 Kronieken 16 ook iets slechts over hem.

Er staat in hoofdstuk 15, vers 9:

In het twintigste jaar van Jerobeam, de koning van Israël, werd Asa koning over Juda. Hij regeerde eenenveertig jaar in Jeruzalem, en de naam van zijn groot moeder was Maächa, de dochter van Abisalom.

1 KONINGEN 15:9-10

of Absalom.

En Asa deed wat juist was in de ogen van de HEERE, zoals zijn vader David. Hij verdreef de schandknapen uit het land, en deed alle stinkgoden weg, die zijn vadersen gemaakt hadden.

1 KONINGEN 15:11-12

Dat zouden de homoseksuele mannelijke prostituees en dergelijke zijn, die deel uitmaakten van de heidense aanbidding.

Ja, zelfs zijn groot moeder Maächa zette hij af, zodat zij geen koningin meer was, omdat zij een gruwelijk beeld van Asjera had gemaakt. Asa hakte haar gruwelijke beeld om, en verbrandde het bij de beek Kidron. De offer hoogten werden wel niet weggenomen, maar toch was het hart van Asa volkomen toegewijd aan de HEERE, al zijn dagen.

1 KONINGEN 15:13-14

Met uitzondering van een kortstondige, maar werkelijk schandelijke zaak waarover we lezen in hoofdstuk 16 van 2 Kronieken. In 2 Kronieken 15 hebben we aanzienlijk uitvoeriger informatie over Asa's hervormingen. Hij is de eerste koning na Salomo van wie wordt gezegd dat hij goed is. Hij leek een beetje op Hizkia en Josia en Josafat, in die zin dat zij probeerden de afgoderij in Juda uit te bannen. Ze hebben dat werk nooit helemaal afgemaakt. Maar in 2 Kronieken hoofdstuk 15 vertellen de eerste vijftien verzen ons enkele bijzonderheden over zijn hervormingen.

Er staat:

10

Asa en het volk vernieuwen het verbond

Toen kwam de Geest van God op Azaria, de zoon van Oded. En hij ging de stad uit, Asa tegemoet, en zei tegen hem: Luister naar mij, Asa, heel Juda en Benjamin! De HEERE is met u, zolang u met Hem bent. Als u Hem zoekt, zal Hij door u gevonden worden, maar als u Hem verlaat, zal Hij u verlaten. Vele dagen lang was Israël zonder de ware God, zonder een priester die onderwees, en zonder de wet. Maar wanneer zij zich in hun benauwdheid tot de HEERE, de God van Israël, bekeerden en Hem zochten, werd Hij door hen gevonden. En in die tijden was er geen vrede voor wie vertrok of wie naar binnen kwam, omdat er grote verwarring onder al de inwoners van die landen heerste. Het ene volk werd door het andere volk, de ene stad door de andere stad te gronde gericht, want God had hen met allerlei benauwdheid in verwarring gebracht. U dan, wees sterk en verlies de moed niet, want er is loon overeenkomstig uw werk. Toen Asa deze woorden en de profetie van de profeet Oded hoorde, vatte hij moed en deed de afschuwelijke afgoden uit het hele land van Juda en Benjamin weg, en uit de steden van het bergland van Efraïm die hij ingenomen had. Verder vernieuwde hij het altaar van de HEERE dat vóór de voorhal van de HEERE stond. Hij riep heel Juda en Benjamin bijeen, en hen die als vreemdelingen uit Efraïm, Manasse en uit Simeon bij hen verbleven. In groten getale waren zij uit Israël naar hem toe gekomen, toen zij zagen, dat de HEERE, zijn God, met hem was.

2 KRONIEKEN 15:1-9

Veel mensen uit Efraïm en Manasse hadden zich blijkbaar bij Juda aangesloten toen ze zagen dat Asa vroom was. Hij vormde een groot contrast met hun eigen koningen in het noorden en, eerlijk gezegd, ook met de andere koningen die vóór hem in het zuiden hadden geregeerd. Het was een verademing om een godvrezende koning te zien. Dus kwamen er godvrezende mensen uit de stammen in het noorden naar het zuiden en sloten zich bij hem aan.

En zij kwamen in Jeruzalem bijeen, in de derde maand, in het vijftiende jaar van de regering van Asa. Op die dag offerden zij de HEERE van de buit die zij hadden meegebracht, zeventhonderd runderen en zeventuizend schapen. Zij gingen een verbond aan, dat zij de HEERE, de God van hun vaders, zouden zoeken met heel hun hart en met heel hun ziel. Ieder dan die de HEERE, de God van Israël, niet zou zoeken, zou gedood worden, van jong tot oud, en van man tot vrouw. En zij legden een eed af voor de HEERE met luide stem, met gejuich, met trompetten en met bazuinen. Heel Juda was verblijd over de eed, want zij hadden met heel hun hart gezworen, en met heel hun verlangen Hem gezocht. Hij werd door hen gevonden, en de HEERE gaf hun rust van rondom.

2 KRONIEKEN 15:10-15

Daarna wordt verder verteld hoe Asa zijn moeder Maächa uit haar positie zette vanwege het obscene beeld dat ze had gemaakt. We zien dus dat dat past in het verhaal zoals we dat hier in 1 Koningen hebben. Maar daar worden meer bijzonderheden over zijn hervormingen gegeven.

11

Asa vertrouwt op Syrië en verwerpt correctie

In 1 Koningen 15:14 staat:

Toch bleef Asa zijn hele leven trouw aan de Heer.

met één belangrijke uitzondering. Die staat in 2 Kronieken 16, vers 7 tot en met 12. Dit is echt een teleurstelling, want het was verfrissend om een goede koning te zien.

We zien dat zelfs 1 Koningen ons vertelt dat Asa een verbond met Syrië sloot om hem te verdedigen tegen Baësa, de koning in het noorden over wie we nog niet hebben gelezen, de koning van Israël. Hij werd aangevallen en huurde in feite de Syriërs in om hem te helpen de aanval van het noordelijke koninkrijk af te slaan. Dat was niet iets waar God blij mee was. In vers 7 van 2 Kronieken 16 staat:

In die tijd kwam de ziener Hanani naar Asa, de koning van Juda, en zei tegen hem: Omdat u op de koning van Syrië gesteund hebt, en niet gesteund hebt op de HEERE, uw God, daarom is het leger van de koning van Syrië uit uw hand ontkomen. Hadden de Cusjieten en de Libiërs niet een groot leger, met zeer veel strijdagens en ruiters? Omdat u op de HEERE steunde, heeft Hij hen in uw hand gegeven.

2 KRONIEKEN 16:7-8

Volgens mij hebben we dat verhaal niet gelezen. Dat staat in hoofdstuk 14. Volgens mij hadden we dat ook moeten lezen. In hoofdstuk 14 van 2 Kronieken was er een moment waarop een miljoen Ethiopiërs tegen Asa optrokken. Hij vertrouwde op de Heere en de Heere bevrijdde hem van hen. De Ethiopiërs vluchtten. Daar verwijst de profeet naar terug.

In 16:9 staat:

Want de ogen van de HEERE trekken over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen van wie het hart volkomen is met Hem. U hebt hierin dwaas gehandeld, want vanaf nu zullen oorlogen uw deel zijn.

2 KRONIEKEN 16:9

Hij had dwaas gehandeld door de hulp van Syrië in te huren in plaats van zich tot de Heere te wenden, zoals hij eerder had gedaan. Hij had zich eerder tot de Heere gewend toen er een veel groter leger tegen hem optrok. Maar waarom hij dat die tweede keer niet deed, weten we niet.

Deze verhalen zijn realistisch. Mensen doen dingen die niet bij hen lijken te passen. Mensen die goed zijn, doen soms iets slechts wat helemaal niet bij hen past. Of mensen die overwegend slecht zijn, doen soms iets goeds wat helemaal niet bij hen past, zoals we bij veel van de slechte koningen zullen zien. Ze doen een paar goede dingen, maar ze zijn slecht.

Hier staat, verbazingwekkend genoeg:

Toen werd Asa zo toornig op de ziener, dat hij hem in de gevangenis zette, want hij was hierover woedend op hem. Bovendien onderdrukte Asa in die tijd anderen uit het volk.

2 KRONIEKEN 16:10

Hier hebben we een goede koning die plotseling sommige mensen gaat onderdrukken. We weten niet welke vorm die onderdrukking aannam of welke mensen hij uitkoos om te onderdrukken. Misschien de profeten. Maar hij zette deze profeet in de gevangenis omdat die hem terechtwees. Dat is een heel grote teleurstelling bij een koning die verder trouw is aan de Heere.

Vers 11 zegt:

En zie, de geschiedenis van Asa, van het begin tot het einde, zie, die is beschreven in het boek van de koningen van Juda en Israël. Asa werd in het negenendertigste jaar van zijn regering ziek aan zijn voeten. Zijn ziekte was heel ernstig. Desondanks zocht hij in zijn ziekte niet de HEERE, maar de geneesheren. Asa ging te ruste bij zijn vaderen. Hij stierf in het eenenveertigste jaar van zijn regering,

2 KRONIEKEN 16:11-13

Enzovoort.

Dat hij de Heere niet zocht toen hij ziek was aan zijn voeten, wordt niet in 1 Koningen vermeld. In 1 Koningen wordt wel vermeld dat hij deze overeenkomst met Syrië sloot, maar hij wordt er niet om bekritiseerd. Er wordt ons niet verteld dat de Heere een profeet stuurde om hem daarover terecht te wijzen. Er wordt zelfs niet gezegd dat de Heere er per se ontevreden over was. Er staat wel dat hij ziek was aan zijn voeten, maar niet dat hij daarbij de Heere niet zocht.

12

Asa's oorlog met Baësa en zijn laatste jaren

Terug in 1 Koningen 15 luidt de parallelle passage als volgt, vanaf vers 16. 1 Koningen 15:16:

En er was oorlog tussen Asa en Baësa, de koning van Israël, al hun dagen. Want Baësa, de koning van Israël, trok op tegen Juda, en bouwde Rama uit, om niemand meer toe te laten het land uit te gaan en naar Asa, de koning van Juda, te gaan.

1 KONINGEN 15:16-17

Dat kwam doordat er nu zoveel mensen uit het noordelijke koninkrijk naar het zuiden overliepen vanwege de goddeloosheid van het noorden en omdat Asa een goede koning was. Er liepen zoveel mensen over dat Baësa, de koning van het noordelijke koninkrijk, een vesting bij Rama bouwde om de weg te bewaken en te voorkomen dat mensen naar het zuiden verhuisden.

Toen nam Asa al het zilver en goud dat overgebleven was in de schatkamers van het huis van de HEERE en van de schatten van het huis van de koning, en stelde het zijn dienaren ter hand. Koning Asa stuurde hen naar Benhadad, zoon van Tabrimmon, zoon van Hezion, koning van Syrië, die in Damascus woonde, om te zeggen: Er is een verbond tussen mij en u, tussen mijn vader en uw vader. Zie, ik stuur u een geschenk: zilver en goud. Ga, verbreek uw verbond met Baësa, de koning van Israël, zodat hij van mij wegtrekt. Benhadad luisterde naar koning Asa, en stuurde de bevelhebbers van de legers die hij had, op de steden van Israël af, en hij versloeg Ijon, Dan, Abel Beth-Maächa en heel Kinneroth, met heel het land van Naftali. Het gebeurde, toen Baësa dit hoorde, dat hij ophield met het uitbouwen van Rama. Hij bleef in Tirza.

1 KONINGEN 15:18-21

Dat was zijn hoofdstad.

Dit is het verslag van Asa die dit verdrag met Syrië sluit. Dat is waar de profeet hem om bekritiseerde.

Toen liet koning Asa door heel Juda omroepen dat zij allemaal — niemand was vrijgesteld — de stenen van Rama en het bijbehorende hout, waarmee Baësa gebouwd had, moesten wegdragen. Koning Asa bouwde daar Geba in Benjamin mee, en Mizpa.

1 KONINGEN 15:22

Hij gebruikte de bouwmaterialen om enkele van hun eigen steden te versterken.

Het overige nu van heel de geschiedenis van Asa, al zijn macht, alles wat hij gedaan heeft en de steden die hij gebouwd heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Juda? Alleen, in de tijd van zijn ouderdom werd hij ziek aan zijn voeten.

1 KONINGEN 15:23

Zoals we in Kronieken zagen, zocht hij de Heere niet vanwege zijn ziekte. De meeste geleerden nemen aan dat hij jicht aan zijn voeten had, een ziekte die in die tijd heel vaak voorkwam. We weten niet of de Heere hem genezen zou hebben als hij de Heere had gezocht. Misschien had Hij dat gedaan. Maar in plaats daarvan zocht hij de artsen op. Die artsen kunnen heel goed heidense artsen zijn geweest, geen mannen van de wetenschap. Voor ons is een arts een wetenschappelijk opgeleide dokter. In die tijd was een arts waarschijnlijk een bijgelovig iemand, een soort medicijnman. Naar zulke mensen gaan in plaats van naar de Heere was aanstootgevend.

Asa ging te ruste bij zijn vaderen, en werd begraven bij zijn vaderen, in de stad van zijn vader David. En zijn zoon Josafat werd koning in zijn plaats.

1 KONINGEN 15:24

We krijgen nog heel wat interessante hoofdstukken over Josafat. Josafat was een heel goede koning, maar we lezen pas aan het eind van 1 Koningen weer over hem. Er staan een aantal hoofdstukken over Josafat in 2 Kronieken die aanvullende informatie over hem geven, die heel goed en heel bemoedigend is. Dus Josafat, de zoon van Asa, was ook een goede koning. Ze hadden twee goede koningen achter elkaar, al is goed een relatief begrip, want Asa deed zeker ook verkeerde dingen. Hij onderdrukte sommige mensen. Hij zette een profeet in de gevangenis omdat die hem terechtwees.

13

Baësa vermoordt Nadab en Jerobeams familie

Nu de regering van Josafat is genoemd, moeten we nog vertellen wat er tot die tijd in het noorden gebeurde.

Nadab nu, de zoon van Jerobeam, werd koning over Israël in het tweede jaar van Asa, de koning van Juda. Hij regeerde twee jaar over Israël. Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE en ging in de weg van zijn vader en in diens zonde, waarmee hij Israël had doen zondigen. Maar Baësa, de zoon van Ahia, uit het huis van Issaschar, smeedde een samenzwering tegen hem, en Baësa doodde hem te Gibbethon, dat aan de Filistijnen toebehoorde, toen Nadab en heel Israël Gibbethon belegerden.

1 KONINGEN 15:25-27

We weten niet veel over hoe dit in zijn werk ging, maar blijkbaar heeft iemand Nadab op de een of andere manier vermoord terwijl hij een Filistijnse vesting probeerde te veroveren en zijn legers daar waren. Dat lijkt een moeilijke plek om een koning te vermoorden, als hij daadwerkelijk omringd is door zijn legers die een vijandelijke stad belegeren. Het zou dus kunnen dat deze Baësa een generaal van hem was die een samenzwering smeedde en midden in deze veldtocht tegen de Filistijnen een staatsgreep tegen hem pleegde.

Er staat:

Baësa doodde hem in het derde jaar van Asa, de koning van Juda, en werd koning in zijn plaats. Het gebeurde nu, toen hij koning was, dat hij heel het huis van Jerobeam doodde. Hij liet niets over van het huis van Jerobeam wat adem had, totdat hij het weggevaagd had, overeenkomstig het woord van de HEERE, dat Hij gesproken had door de dienst van Zijn dienaar Ahia uit Silo,

1 KONINGEN 15:28-29

Je herinnert je dat de vrouw van Jerobeam Ahia uit Silo raadpleegde toen hun zoon ziek was. Ze vermoedde zich en ging naar de profeet om te horen of de zoon zou blijven leven. God had het de profeet verteld. Hoewel hij blind was, wist hij dat zij het was. Hij vertelde haar dat alle nakomelingen van Jerobeam uitgeroeid zouden worden en dat er niemand zou overblijven vanwege zijn zonde en hoe hij Israël tot zonde had gebracht. Dat ging dus in vervulling toen Baësa de koning doodde, die de zoon van Jerobeam was, en vervolgens alle andere zonen, nakomelingen van Jerobeam, doodde. Vers 31:

Het overige nu van de geschiedenis van Nadab, en al wat hij gedaan heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? En er was oorlog tussen Asa en Baësa, de koning van Israël, al hun dagen. In het derde jaar van Asa, de koning van Juda, werd Baësa, de zoon van Ahia, koning over heel Israël, in Tirza, en regeerde vierentwintig jaar. En hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, en ging in de weg van Jerobeam en in diens zonde, waarmee hij Israël had doen zondigen.

1 KONINGEN 15:31-34

14

Wisselende dynastieën en het oordeel over Baësa

Dus hoewel hij de hele familie van Jerobeam uitroeide, veranderde hij het godsdienstige beleid van Jerobeam niet, en hij bleef God krenken. Maar nu hebben we een tweede dynastie in Israël. De eerste dynastie was die van Jerobeam, en die hield maar twee generaties stand. De zoon van Jerobeam werd vermoord en vervangen door Baësa. Zijn dynastie hield ook maar twee generaties stand, want na hem werd zijn zoon vermoord. In feite krijgen we bij de eerste zes koningen van Israël vier verschillende dynastieën, doordat ze elkaar zo snel opvolgden.

In het zuiden bleef de dynastie van David hun hele geschiedenis door in stand. Maar in het noorden kregen ze de ene dynastie na de andere, doordat telkens een koning vermoord werd door iemand die geen familie van hem was. Die man vestigde dan zijn eigen familie als dynastie. Vervolgens werd zijn zoon of kleinzoon uit de weg geruimd.

In hoofdstuk 16 staat:

Toen kwam het woord van de HEERE tot Jehu, de zoon van Hanani, met betrekking tot Baësa: Omdat Ik u uit het stof verheven heb en u tot leider over Mijn volk Israël aangesteld heb, maar u in de weg van Jerobeam gegaan bent en Mijn volk Israël deed zondigen om Mij met hun zonden tot toorn te verwekken, zie, daarom ga Ik de nakomelingen van Baësa en de nakomelingen van zijn huis wegvagen. Ik zal uw huis als het huis van Jerobeam, de zoon van Nebat, maken.

1 KONINGEN 16:1-3

Baësa was het werktuig geweest om het huis van Jerobeam uit te roeien. Nu zegt de profeet dat jouw huis ook uitgeroeid zal worden, net als het zijne.

Wie van Baësa in de stad sterft, die zullen de honden opeten, en wie van hem in het veld sterft, die zullen de vogels in de lucht opeten. Het overige nu van de geschiedenis van Baësa, wat hij gedaan heeft en zijn macht, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? Baësa ging te ruste bij zijn vaderen en werd begraven in Tirza. Zijn zoon Ela werd koning in zijn plaats. En ook was het woord van de HEERE, door de dienst van de profeet Jehu, de zoon van Hanani, tot Baësa en tot zijn huis gekomen, en dat vanwege al het kwaad dat hij in de ogen van de HEERE gedaan had door Hem tot toorn te verwekken met het werk van zijn handen, omdat hij net als het huis van Jerobeam was, maar ook omdat hij dat gedood had.

1 KONINGEN 16:4-7

15

Zimri vermoordt Ela en roeit Baësa's huis uit

In het zesentwintigste jaar van Asa, de koning van Juda, werd Ela, de zoon van Baësa, koning over Israël, in Tirza, en hij regeerde twee jaar.

1 KONINGEN 16:8

Je ziet dat Tirza de oorspronkelijke hoofdstad van het noordelijke koninkrijk was. Eigenlijk was Sichem dat eerder, maar daarna werd de hoofdstad naar Tirza verplaatst. De laatste paar koningen hebben daar gezeten. Een latere koning, Omri, zal de hoofdstad naar Samaria verplaatsen, waar die bleef totdat het koninkrijk ten val kwam.

Zimri, zijn dienaar, bevelhebber over de helft van de strijdswagens, smeedde een samenzwering tegen hem, toen hij in Tirza was en zich in het huis van Arza, de hofmeester in Tirza, dronken aan het drinken was. Toen kwam Zimri binnen, sloeg hem neer en doodde hem, in het zevenentwintigste jaar van Asa, de koning van Juda, en hij werd koning in zijn plaats.

1 KONINGEN 16:9-10

Dus het enige wat Ela heeft bereikt, voor zover wij weten, is dat hij dronken werd en zich liet vermoorden. Geen geweldige nalatenschap die hij met zijn regering achterliet.

En het gebeurde, toen hij koning geworden was en op zijn troon was gaan zitten, dat hij heel het huis van Baësa doodde. Hij liet er geen man van overblijven, zelfs niet van zijn bloedverwanten en van zijn vrienden. Zimri vaagde dus het hele huis van Baësa weg, overeenkomstig het woord van de HEERE, dat Hij over Baësa gesproken had, door de dienst van de profeet Jehu, vanwege alle zonden van Baësa, en de zonden van Ela, diens zoon, die zij begaan hadden, en die zij Israël hadden laten begaan, om de HEERE, de God van Israël, met hun nietige afgoden tot toorn te verwekken. Het overige nu van de geschiedenis van Ela, alles wat hij gedaan heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël?

1 KONINGEN 16:11-14

Opnieuw hebben we hier een moordaanslag. De zoon van Jerobeam werd door Baësa vermoord, en de zoon van Baësa werd vermoord door een van zijn generaals, Zimri. Zimri regeerde een volle zeven dagen voordat hij belegerd werd en voor zelfmoord koos.

16

Zimri's zevendaagse regering en ondergang

In vers 15 staat:

In het zevenentwintigste jaar van Asa, de koning van Juda, regeerde Zimri zeven dagen, in Tirza, terwijl het volk voor Gibbethon, dat aan de Filistijnen toebehoorde, gelegerd was.

1 KONINGEN 16:15

Dat is dezelfde plaats waar ze gelegerd waren toen Baësa Nadab doodde. Blijkbaar waren ze nog steeds op deze veldtocht tegen de Filistijnen. Maar Omri was de bevelhebber, en hij hoorde van deze moordaanslag.

Er staat:

Het volk, dat daar gelegerd was, hoorde zeggen: Zimri heeft een samenzwering gesmeed en ook de koning gedood. Daarom maakte heel Israël op die dag in het legerkamp Omri, de bevelhebber van het leger, koning over Israël.

1 KONINGEN 16:16

Nu weten we niet hoe hij daarvoor campagne heeft gevoerd. We weten niet hoe hij aan de macht kwam. We weten niets over zijn achtergrond als generaal, maar blijkbaar zagen zijn mannen hem als een betere keus voor het koningschap dan Zimri. Dus maakten ze hem koning. Ze riepen hem daar op het slagveld tot koning uit.

Omri trok op, en heel Israël met hem, weg van Gibbethon, en zij belegerden Tirza.

1 KONINGEN 16:17

Dat wil zeggen, ze belegerden Zimri daar.

En het gebeurde, toen Zimri zag dat de stad ingenomen was, dat hij naar de burcht van het huis van de koning ging, en het huis van de koning boven zich met vuur verbrandde, zodat hij stierf, vanwege zijn zonden, die hij begaan had door te doen wat slecht was in de ogen van de HEERE, door te gaan in de weg van Jerobeam en zijn zonde, die hij begaan had door Israël te doen zondigen. Het overige nu van de geschiedenis van Zimri, en zijn samenzwering, die hij gesmeed had, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël?

1 KONINGEN 16:18-20

Overigens hebben we dit boek met de kronieken van de koningen van Israël natuurlijk niet. Zelfs onze boeken Kronieken bevatten deze informatie niet, want onze boeken Kronieken lijken zich bijna uitsluitend op het zuidelijke koninkrijk te richten. Er is dus geen nadere uitwerking van de bijzonderheden van de regering van deze mannen bewaard gebleven. Blijkbaar waren er meer verslagen beschikbaar toen Koningen werd geschreven, in deze boeken die hij noemt. In deze boeken staat meer informatie over deze man, zo staat er. Maar die boeken bestaan niet meer, dus we hebben geen verdere informatie over hen.

17

Omri's macht en Samaria als hoofdstad

Omri wordt hier echter de koning. Hoewel hij maar twaalf jaar regeerde en zijn regering maar kort wordt behandeld, was hij in feite een man van groot aanzien. In die twaalf jaar lijkt hij zich als een machtig heerser te hebben gevestigd. Dat ging zo ver dat Israël in Assyrische inscripties die archeologen hebben gevonden, het huis van Omri wordt genoemd. Dat wil zeggen, Omri was zo belangrijk en geducht dat hij, wat de Assyriërs betrof, zijn naam aan het hele land gaf. Zij noemden het volk Israël het huis van Omri.

Belangrijker voor ons verhaal is dat hij de vader van Achab was. We blijven heel lang stilstaan bij de regering van Achab, omdat we ons willen richten op het optreden van Achab en Izebel en, nog belangrijker, van de profeet Elia, die hun tijdgenoot is. Maar Omri is belangrijk, en zijn dynastie hield langer stand dan alle voorgaande dynastieën in het noordelijke koninkrijk.

Toen raakte het volk van Israël verdeeld in twee helften. De ene helft van het volk stond achter Tibni, de zoon van Ginath, om die koning te maken, en de andere helft stond achter Omri. Maar het volk dat achter Omri stond, was sterker dan het volk dat achter Tibni, de zoon van Ginath, stond. Toen stierf Tibni en werd Omri koning. In het eenendertigste jaar van Asa, de koning van Juda, werd Omri koning over Israël en regeerde twaalf jaar. In Tirza regeerde hij zes jaar. Hij kocht de berg Samaria van Semer voor twee talent zilver. Hij bouwde een stad op de berg en gaf de stad die hij erop gebouwd had een naam overeenkomstig de naam van Semer, de eigenaar van de berg: Samaria. Omri deed wat slecht was in de ogen van de HEERE. Hij deed meer kwaad dan allen die er vóór hem geweest waren.

1 KONINGEN 16:21-25

Maar niet dan allen die na hem kwamen, want we zullen te horen krijgen dat zijn zoon Achab het slechter deed dan iedereen vóór hem, en daar zou Omri dus ook onder vallen.

Hij wandelde in heel de weg van Jerobeam, de zoon van Nebat, en in zijn zonde, waarmee hij Israël had doen zondigen om de HEERE, de God van Israël, tot toorn te verwekken met hun nietige afgoden. Het overige nu van de geschiedenis van Omri, wat hij deed, en zijn macht, die hij uitoefende, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? Omri ging te ruste bij zijn vaderen en werd begraven in Samaria, en zijn zoon Achab werd koning in zijn plaats.

1 KONINGEN 16:26-28

Nu worden van Omri natuurlijk geen daden vermeld, behalve dat hij Samaria verwierf, dat de hoofdstad van het noordelijke koninkrijk werd. Het was de nederlaag van Samaria die het einde van het noordelijke koninkrijk betekende. Dat was in 722 voor Christus. Uiteindelijk verwoestten de Assyriërs Samaria, en dat was de ondergang van het noordelijke koninkrijk. Maar het was in de tijd van Omri dat Samaria de hoofdstad werd. Uit de niet-Bijbelse archeologie weten we ook dat Omri oorlogen voerde tegen Moab en hen blijkbaar versloeg. Hij was dus korte tijd een machtige koning. Hoe hij stierf, wordt ons niet verteld.

18

Achab en Izebel voeren de Baäldienst in

In vers 29 komt zijn zoon Achab aan de macht. Aan het einde van dit hoofdstuk maken we kort kennis met hem. Daarna gaan we ons vele hoofdstukken lang, eigenlijk tot het einde van 1 Koningen en zelfs nog een stukje in 2 Koningen, richten op Elia, die in dezelfde tijd leefde als Achab en Izebel.

Maar er staat:

En Achab, de zoon van Omri, werd koning over Israël in het achtendertigste jaar van Asa, de koning van Juda. Achab, de zoon van Omri, regeerde over Israël, in Samaria, tweeëntwintig jaar. Achab, de zoon van Omri, deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, meer dan allen die er vóór hem geweest waren.

1 KONINGEN 16:29-30

Dat was ook over zijn vader gezegd, maar hij overtrof hem zelfs in goddeloosheid. We zien dus dat het noordelijke koninkrijk met Jerobeam al verdorven begon. Op bepaalde momenten werd het gewoon steeds erger, vooral met Omri en Achab.

[Vertalersnoot: de spreker zegt hier Asa; uit de aansluitende bespreking van Omri en zijn zoon Achab blijkt wie hij bedoelt.]

En het gebeurde (was het gering dat hij in de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat, ging?) dat hij ook nog Izebel tot vrouw nam, de dochter van Ethbaäl, de koning van de Sidoniërs, en dat hij de Baäl ging dienen en zich daarvoor neerboog. Hij richtte voor de Baäl een altaar op in het huis van de Baäl, dat hij in Samaria gebouwd had.

1 KONINGEN 16:31-32

Daar in de hoofdstad van Israël staat dus een tempel voor Baäl, terwijl in het zuidelijke koninkrijk de tempel van Jahweh in de hoofdstad stond. De hoofdstad van het noordelijke koninkrijk werd nu het centrum van de aanbidding van Baäl, omdat hij met een Sidonische prinses was getrouwd. De Sidoniërs waren het volk daar in het noorden, de Feniciërs. Baäl was hun nationale godheid. Ethbaäl was de vader van Izebel. Hij was ook de koning van de Sidoniërs. Izebel was dus de prinses van dit land waar Baäl werd aanbeden. Ze was blijkbaar ook een priesteres van Baäl in Israël, toen ze naar het zuiden kwam en met Achab trouwde.

Ze werd ook een bijzonder bloeddorstige tiran. Ze overheerste haar man, die nogal slap leek te zijn. Ze doodde veel van de profeten en probeerde de profeet Elia te doden. Ze was duidelijk een heel goddeloze vrouw. Zijn huwelijk met haar was misschien een politieke regeling die Achab had getroffen om een of andere overeenkomst met de Sidoniërs te sluiten door met de prinses te trouwen. Maar door haar godsdienst in Israël ruimte te geven, bracht hij de ergste situatie tot dan toe teweeg. Ze hadden eerder de gouden kalveren gehad, en dat was slecht. Maar het invoeren van de aanbidding van Baäl en het bouwen van een tempel voor Baäl in de hoofdstad wordt beschouwd als de ergste daad die tot dan toe door enige koning in Israël was begaan.

Vers 33:

Ook maakte Achab een gewijde paal, zodat Achab nog meer deed om de HEERE, de God van Israël, tot toorn te verwekken dan alle koningen van Israël die er vóór hem geweest waren.

1 KONINGEN 16:33

19

Hiël herbouwt Jericho onder Jozua's vloek

Dan krijgen we in vers 34 dit interessante gegeven als een opmerking tussendoor:

In zijn dagen bouwde Hiël uit Bethel Jericho weer op. Op zijn eerstgeboren zoon Abiram legde hij de fundamenten ervan, en op zijn jongste zoon Segub richtte hij de poorten ervan op, overeenkomstig het woord van de HEERE, dat Hij gesproken had door de dienst van Jozua, de zoon van Nun.

1 KONINGEN 16:34

Dit verwijst terug naar een vloek die Jozua over Jericho uitsprak nadat hij het had veroverd, in Jozua hoofdstuk 6. Hij sprak een vloek uit over iedereen die Jericho zou herbouwen, wat blijkbaar honderden jaren daarna niemand deed. Toch deed deze

man het. Hiël uit Bethel herbouwde Jericho. Er staat:

Hij legde de fundering ten koste van zijn oudste zoon Abiram en plaatste de poorten ten koste van zijn jongste zoon Segub.

De eigenlijke woorden van de vloek die Jozua had uitgesproken, staan in hoofdstuk 6 van Jozua, vers 26. Er staat:

In die tijd liet Jozua het volk zweren: Vervloekt is die man voor het aangezicht van de HEERE die opstaat om deze stad Jericho te herbouwen. Laat hij haar fundering leggen op zijn eerstgeboren zoon en haar poorten oprichten op zijn jongste zoon!

JOZUA 6:26

We zien dus dat dit tot op de letter werd vervuld. Wat het betekent om het fundament met zijn eerstgeborene te leggen en met zijn jongste de poorten op te richten, heeft volgens bijna alle geleerden betrekking op de dood van zijn kinderen. Wanneer hij het fundament legde, zou zijn eerstgeboren zoon sterven, en wanneer hij de poorten oprichtte, zou de jongste zoon sterven.

Sommigen menen dat er nog specifiekler wordt gezegd dat de eerstgeboren zoon in de hoeksteen van het fundament begraven zou worden. Vervolgens zou zijn jongste zoon in een van de hoekstenen van de poort begraven worden. Het is bekend dat mensen in die tijd in de heidense wereld soms hun eigen kinderen offerden om de gunst van de goden te zoeken. Een van de manieren waarop ze dat deden, was door hen daadwerkelijk levend in te metselen in een hoeksteen van een gebouw of van een stad. Ze sloten hen gewoon op in een hoeksteen, en daar zouden ze natuurlijk sterven en vergaan.

Het lijkt een beetje op tijdcapsules. Je weet waarschijnlijk wel dat dat nog steeds gebeurt: dat mensen bij de bouw van een gebouw culturele voorwerpen en dergelijke in de fundering of in een hoeksteen stoppen. Dat deden ze soms met hun eigen kinderen. De bewoordingen zijn hier dus niet expliciet. Toch geloven de meeste

geleerden dat hierop wordt bedoeld: deze man offerde daadwerkelijk zijn zonen en plaatste hen in het bouwwerk zelf, in de muren en de poorten, omdat hij een heiden was, dat wil zeggen een afgodendienaar.

Die mededeling wordt alleen terloops gedaan voordat we bij het verhaal van Elia komen, die eerlijk gezegd een lichtpuntje is in de boeken Koningen. Het verhaal van Elia is bijzonder interessant, aanzienlijk interessanter dan dat van de meeste koningen zelf. In onze volgende bijeenkomst komen we hierop terug en maken we kennis met de bediening van Elia.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Koningen 14:22
- 1 Koningen 14:25-26
- 2 Kronieken 12:5-8
- 1 Koningen 15:1-2
- 2 Kronieken 11:18-23
- 1 Koningen 15:3-5
- 1 Koningen 15:6-8
- 2 Kronieken 13:4-5
- 2 Kronieken 13:6-7
- 2 Kronieken 13:8-9
- 2 Kronieken 13:10
- 2 Kronieken 13:10-11
- Richteren 17:13
- 2 Kronieken 11:13-17
- 2 Kronieken 13:12
- 2 Kronieken 13:13-20
- 1 Koningen 15:9-10
- 1 Koningen 15:11-12
- 1 Koningen 15:13-14
- 2 Kronieken 15:1-9

- 2 Kronieken 15:10-15
- 2 Kronieken 16:7-8
- 2 Kronieken 16:9
- 2 Kronieken 16:10
- 2 Kronieken 16:11-13
- 1 Koningen 15:16-17
- 1 Koningen 15:18-21
- 1 Koningen 15:22
- 1 Koningen 15:23
- 1 Koningen 15:24
- 1 Koningen 15:25-27
- 1 Koningen 15:28-29
- 1 Koningen 15:31-34
- 1 Koningen 16:1-3
- 1 Koningen 16:4-7
- 1 Koningen 16:8
- 1 Koningen 16:9-10
- 1 Koningen 16:11-14
- 1 Koningen 16:15
- 1 Koningen 16:16
- 1 Koningen 16:17
- 1 Koningen 16:18-20
- 1 Koningen 16:21-25
- 1 Koningen 16:26-28
- 1 Koningen 16:29-30
- 1 Koningen 16:31-32
- 1 Koningen 16:33
- 1 Koningen 16:34
- Jozua 6:26

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.